RĪGAS DOMES DEPUTĀTU ĒTIKAS KOMISIJA
Rātslaukums 1, Rīga, LV-1050, tālrunis 67012222, e-pasts: riga@riga.lv

LĒMUMS

Rīgā

30.09.2026. Nr. 4

Par Rīgas domes deputāta Rūdolfa Brēmaņa rīcības atbilstību Rīgas domes 2026. gada 10. jūnija iekšējo noteikumu Nr. RD-26-7-nt "Rīgas domes deputātu Ētikas kodekss" (turpmāk – Deputātu ētikas kodekss) 14. punktam

Par izdarīto pārkāpumu

Rīgas domes 2026. gada 10. jūnija nolikuma Nr. RD-26-69-no "Rīgas domes deputātu Ētikas komisijas nolikums" 6. punkts paredz Rīgas domes deputātu Ētikas komisijas (turpmāk – komisija) tiesības pēc savas iniciatīvas vērtēt deputātu rīcības atbilstību kodeksam.

Sociālajos tīklos Rīgas domes deputāts Rūdolfs Brēmanis bija ievietojis videoierakstu par šūnu apraides paziņojumu par 2026. gada 22.-23. augusta vētru. Atbilstoši deputāta teiktajam šūnu apraidē "esot tādi miljoni iegrūsti", bet "nekā nav".

No plašsaziņas līdzekļos publiskotās informācijas izriet, ka naktī uz 23. augustu piedzīvotā vētra bija spēcīgākā vasaras vētra vismaz kopš 1966. gada, kad ir pilnvērtīgi novērojumi par vēja brāzmām Latvijas teritorijā, liecina Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra (turpmāk – LVĢMC) informācija (sk. *www.lsm.lv/raksts/zinas/latvija/23.08.2026-latviju-skarusi-specigaka-vasaras-vetra-vismaz-kops-1966-gada-trauceta-elektroapgade-un-mobilie-sakari.a659938*).

Tādējādi deputāts sabiedrības drošības kontekstā apzināti ir izplatījis nepatiesu un maldinošu informāciju par vētras apdraudējuma neesamību un noliedzis valsts un pašvaldību institūciju profesionālās rīcības adekvātumu. Tas ir pamats komisijai pēc savas iniciatīvas vērtēt Rūdolfa Brēmaņa rīcības atbilstību Deputātu ētikas kodeksam. Deputāts paskaidrojumus par savu soctīklu ierakstu un rīcības motīviem komisijai nav sniedzis.

Par pieņemto lēmumu

Deputātu ētikas kodeksa 14. punkts noteic, ka deputāts nesniedz nepatiesu, maldinošu vai sagrozītu informāciju, neizvairās no atbildēšanas uz jautājumiem, izņemot jautājumus, kuri skar ierobežotas pieejamības informāciju vai privāto dzīvi.

Komisija, izvērtējot Rūdolfa Brēmaņa publiski izplatīto videomateriālu un tajā pausto attieksmi un viedokli par valsts institūciju sniegtajiem brīdinājumiem par gaidāmo ekstremālo laikapstākļu apdraudējumu, secina, ka deputāta komunikācija konkrētajā situācijā pārsniedza pieļaujamas politiskās kritikas robežas un pārkāpj Deputātu ētikas kodeksa 10. un 14. punktu.

Vispirms komisija paskaidro, ka Deputātu ētikas kodekss neierobežo deputāta tiesības paust kritisku vai nepopulāru politisku vai profesionālu viedokli. Taču tas noteic pienākumu savas tiesības īstenot godīgā veidā, neapdraudot cilvēku drošību, kā arī nemazinot uzticēšanos atbildīgajām valsts un pašvaldību institūcijām.

Īpaši būtiski ir tas, ka komunikācija tika izplatīta laikā, kad iedzīvotājiem bija nepieciešama savlaicīga un uzticama informācija par iespējamu apdraudējumu dzīvībai, veselībai un īpašumam. LVĢMC bija izsludinājis nopietnus meteoroloģiskos brīdinājumus, savukārt Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (turpmāk – VUGD) norādīja uz nepieciešamību ievērot paaugstinātu piesardzību. Daudzi publiskie pasākumi tika atcelti vai pārcelti drošības apsvērumu dēļ.

Īpaši nosodāmi ir tas, ka deputāta kritika tika vērsta pret šūnu apraides brīdinājumiem, kas nav politiskas propagandas instruments, bet gan Latvijas valsts Civilās aizsardzības sistēmas agrīnās brīdināšanas elements. Ministru Kabinets un VUGD to skaidri definē kā vienu no svarīgākajiem instrumentiem iedzīvotāju informēšanai par iespējamu vai esošu apdraudējumu un nepieciešamo rīcību cilvēku pasargāšanai.

Šādu brīdinājuma un rekomendāciju publiska noniecināšana un pasniegšana kā nepamatota pārspīlēšana mazina sabiedrības uzticēšanos valstī izveidotajai oficiālajai agrīnās brīdināšanas sistēmai un rada risku, ka iedzīvotāji reālos brīdinājumus uztvers nenopietni, ignorēs un attiecīgi nerīkosies.

Komisija īpaši ņem vērā to, ka konkrētais apdraudējums bija reāls un nebija hipotētisks. Pēc vētras LVĢMC un citi speciālisti to raksturoja kā ārkārtīgi spēcīgu meteoroloģisku notikumu. Bija cietušie un arī bojā gājušais. Valsts prezidents, apmeklējot LVĢMC, atzinīgi novērtēja centra savlaicīgās prognozes un precīzos brīdinājumus, norādot, ka tie deva iespēju gan atbildīgajiem dienestiem, gan iedzīvotājiem sagatavoties kritiskajam periodam.

Komisija uzskata, ka deputāta rīcība konkrētajos apstākļos vērtējama kā apzināti bezatbildīga publiskā komunikācija par jautājumu, kas tieši skar sabiedrības drošību.

Deputāta tiesības kritizēt valsts institūciju darbību un paust politisku viedokli nav apšaubāmas, tomēr šo tiesību īstenošana nevar atbrīvot publiskas amatpersonas no pienākuma rīkoties atbildīgi, it īpaši situācijās, kad tiek izplatīti oficiāli brīdinājumi par iespējamu apdraudējumu cilvēku dzīvībai, veselībai un īpašumiem.

Komisija arī uzsver deputāta publisko statusu, viņa kā politiskā spēka līdera īpašo ietekmi uz savu sekotāju un sabiedrības viedokli (Rūdolfs Brēmanis ir politiskās partijas "Apvienība Jaunlatvieši" valdes priekšsēdētājs).

Tālab rīcība, kas apšauba valsts agrīnās brīdināšanas sistēmas sniegto informāciju laikā, kad šī informācija ir īpaši nozīmīga un nepieciešama iedzīvotājiem, ir deputāta amatam neatbilstoša un grauj sabiedrības uzticēšanos institūcijām, kuru uzdevums ir nodrošināt iedzīvotāju drošību un savlaicīgi brīdināt par apdraudējumiem.

Apkopojot minēto, Rīgas domes deputāta Rūdolfa Brēmaņa publiski izplatītā komunikācija pārsniedz pieļaujamās politiskās kritikas robežas un rupji pārkāpj Deputātu ētikas kodeksa 10. un 14. punktu.

Deputātu ētikas komisija nolemj Rīgas domes deputātam Rūdolfam Brēmanim izteikt brīdinājumu.

Komisijas priekšsēdētāja	L. Paegļkalna
Komisijas locekle	A. Logina
Komisijas loceklis	K. Spunde
Komisijas loceklis	M. Šics